

حفاظت شهری پایدار

فاطمه مهدیزاده سراج

استادیار دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده معماری و شهرسازی، گروه مرمت ابنیه

mehdizadeh@iust.ac.ir

سکینه تاج الدینی

دانشجوی کارشناسی ارشد مرمت ابنیه و بافت های تاریخی، دانشگاه علم و صنعت ایران

stajaddini@arch.iust.ac.ir

چکیده:

حفاظت پایدار و توسعه پایدار مفاهیمی هستند که در کنار یکدیگر و به صورت مکمل هم عمل می کنند، اخیراً در پژوهش ها به این نتیجه رسیده اند که حفاظت پایدار پیش زمینه ای برای رسیدن به توسعه پایدار می باشد. اما متأسفانه در بسیاری از طرح های توسعه شهری امروزی پیوستگی با اصول پایداری شهری گذشته رعایت نمی شود و توسعه پایدار برای طرح های شهری امروز و آینده در نظر گرفته می شود. در نظام برنامه ریزی شهری در ایران چه در طرح های حفاظت منطقه ای پایدار و چه در طرح های حفاظت شهری پایدار، ابعاد کیفی محیط شهری کمتر مورد توجه قرار گرفته شده است. با توجه به این مسئله نفوذ مباحث کیفی در طرح های حفاظت شهری پایدار لازم و ضروری است. تاثیر این مباحث کیفی از سطح کلان تا خرد پرننگ تر می شود، این توجه در سطح منطقه ای بیشتر خواهد بود و با ورود به سطح بافت های تاریخی باارزش شهری نسبت بالاتری را به خود اختصاص داده است.

بافت های تاریخی باارزش شهرها به جهت پیوستگی ذاتی و تحقق یابی در پی تجارب طولانی و مداوم پایداری و ابعاد گوناگون پایداری در طراحی آن ها لحاظ شده و همخوان با محیط، اقلیم، اجتماع و اقتصاد می باشند. لازم است تا برای چنین بافت های باارزشی سیاست حفاظت پایدار اعمال شود تا بتواند با حفظ کیفیات ارزشمند کالبدی، زیست محیطی، فرهنگی، تاریخی، اجتماعی، هویت شهری و حفظ اصول ارزش های شهری پایدار و ارتقاء این کیفیت ها به احیاء و توسعه شهری کمک شایانی کند و کیفیت مناسب تری در محیط پدید آورد. ارتقاء کیفیت های باارزش شهری پایدار، فعالیت های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی را رونق داده و در نتیجه مردم به فضاهای شهری تاریخی جذب می شوند که عموماً ساکنان بومی خود را از دست داده و جزء بافت های مهاجرپذیر و ناپایدار شهری شده اند.

در این مقاله عوامل موثر در ناپایداری بافت های تاریخی شهری باارزش بررسی شده و با حفاظت شهری پایدار، راهکارهایی در جهت توسعه درون شهری پایدار و احیاء بافت های باارزش شهری ارائه می شود.

واژگان کلیدی: حفاظت شهری پایدار- توسعه درون شهری پایدار - احیاء بافتهای تاریخی - کیفیتهای باارزش .